

**ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարին կից
հասարակական խորհրդի նախագահ
պարոն Սերգո Կարապետյանին**

ՀՀ ազրոարդյունաբերական համակարգի աշխատողների
արհեստակցական կազմակերպությունների ՃՀՄ-ան նախագահ
Հասմիկ Լենյի Զհանգիրյանից

ք.Երևան, Վ.Սարգսյան 26/3, 602, 603 գրասենյակ
+37410 52-04-00, profagro@mail.ru

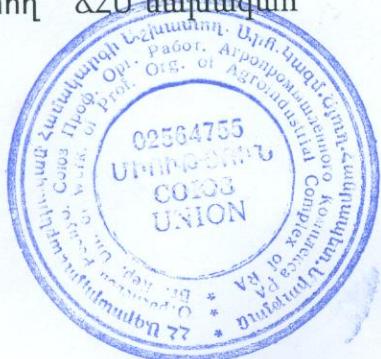
ԴԻՄՈՒՄ

Հարգելի պարոն Կարապետյան,

Խնդրում եմ ՀՀ ազրոարդյունաբերական համակարգի աշխատողների արհեստակցական
կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միությունը ընդգրկել ՀՀ
գյուղատնտեսության նախարարին կից հասարակական խորհրդի կազմում:
Կից ներկայացնում ենք պահանջվող փաստաթղթերը.

- Կազմակերպության կանոնադրության և վկայականի պատճենները
- ՃՀՄ նախագահ՝ Հ.Լ.Զհանգիրյանի անձնագրի պատճենը
- Տեղեկանք ճյուղային հանրապետական միության վերջին 2 տարում ծավալած
գործունեության վերաբերյալ
- Տեսաքրքրվածության նամակ
- Հակիրճ վերլուծություն ՀՀ ԳՆ վերջին 3 տարիների ընթացքում իրականացրած
գործունեության վերաբերյալ

Դիմող՝ ՃՀՄ նախագահ՝

Հ. Տիգրանյան

Հասմիկ Զհանգիրյան

ՀՀ Գյուղ. նախ.
Վարչապետական վարչության
Ընդունության թվական
03 05 2016
Արդ N 74/5121-16

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

ՀՀ ազրոարդյունաբերական համակարգի աշխատողների արհեստակցական
կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության ծավալած վերջին 2
տարիների գործունեության մասին

Ազրոարհմիությունը իր ներկայիս անվանմամբ գործում է 1991թ.-ից:

Վերջին 2 տարիների ընթացքում, համագործակցելով ինչպես ազգային, այնպես էլ միջազգային կազմակերպությունների հետ (IUF, միջազգային կազմակերպություն, Աշխատանքի միջազգային կազմակերպություն, Ֆրիդրիխ Էրերտի Հիմնադրամ և այլն) ակտիվ աշխատանքներ է կատարել ինչպես արհմիության անդամների հետ, այնպես էլ նոր անդամներ ներգրավելու ուղղությամբ:

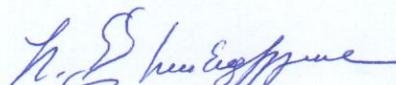
1. Անցկացվել է 3 ամսյա ծրագիր ԱՄԿ-ի աջակցությամբ, որի շրջանակներում գյուղատնտեսության ոլորտի աշխատողների և ինքնազբաղվածների հետ 3 մարզի ավելի քան 13 գյուղերում անցկացվել են մասնագետի խորհրդատվություններ և պրակտիկ դասընթացներ՝ ^{“Աշխատանքի անվտանգությունը և հիգիենան գյուղատնտեսության ոլորտում”} թեմայով:
Մասնակիցներին բաժանվել են առաջին անհրաժեշտության անվտանգության պարագաներ, միջոցներ՝ ձեռնոցներ և արևապաշտպան զիսարկներ:
Բոլոր անդամ կազմակերպություններին և գործընկերներին, նույն ծրագրի շրջանակներում թարգմանվել, տպագրվել և բաժանվել են ^{“Աշխատանքի անվտանգությունն ու հիգիենան ազրոքիմիկատներ օգտագործելիս”} ձեռնարկը:
2. IUF միջազգային կազմակերպության հետ համատեղ իրականացվել է ^{“Արհմիութենական ագիտացիոն ակցիա մարզերում”} և ^{“Ոլորտի զարգացումը և արհմիությունը”} ծրագրերը, որոնց շրջանակներում ստեղծվել և անդամագրվել են ^{Ազրորահմիությանը} 3 արհեստակցական կազմակերպություններ և 1 մարզային միություն:
3. Ֆրիդրիխ Էրերտ Հիմնադրամի հետ համատեղ տպագրվել են արհմիութենական այրութենական, արդյունավետ բանակացություններ և գյուղատնտեսության ոլորտի աշխատողների առանձնահատկությունները ձեռնարկները, անցկացվել են Ռազմավարական պլանավորում,

4.Առաջնորդություն, Արդյունավետ բանակացություններ և կոլեկտիվ պայմանագրեր(գործատուների և աշխատողների համատեղ մասնակցությամբ) արտագնա սեմինարները, որոնց արդյունքում՝

- Զնավորվել է ՃՀՄ երիտասարդական խորհուրդ, որը մշակում է ՃՀ միության երիտասարդների հետ տարվող աշխատանքների ռազմավարական ծրագիր
- Երեք կազմակերպություններում կնքվել են աշխատողների աշխատանքային պայմանները բարելավող կոլեկտիվ պայմանագրեր
- Իրազեկվել են իրենց աշխատանքային իրավունքների պաշտպանության վերաբերյալ մոտ 450 ոլորտի աշխատակիցներ, այդ թվում զյուղատնտեսության նախարարության տարբեր ստորաբաժանումներից:

Ազրորհմիության ներկայիս աշխատանքի հիմնական ուղղություններն են՝ ստեղծել նախադրյալներ ԱՄԿ 184 կոնվենցիայի՝ “Աշխատանքի անվտանգությունը և հիգիենան զյուղատնտեսության ոլորտում” վավերացման, ինչպես նաև ոլորտի զբաղվածներին աշխատողի կարգավիճակ տվող օրենքի ընդունման ուղղությամբ:

ՃՀՄ նախագահ՝

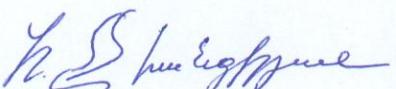
 Հասմիկ Զհանգիրյան

Հետաքրքրվածության նամակ

ՀՀ ազգային արերական համակարգի աշխատողների արհեստակացական
կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միությունը ՀՀ գյուղատնտեսության
նախարարին կից հասարակական խորհրդի կազմում ընդգրկելու համար

ՀՀ ազգային արերական համակարգի աշխատողների արհեստակացական
կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միությունը (Ազգային միությունը)
շուրջ 3 տարի հանդիսացել է ՀՀ ԳՆ կողեզիայի անդամ: Նման համագործակցությունը շատ
արդյունավետ է, քանի-որ Նախարարությունը և Ազգային միությունը սոցիալական
գործընկերներ են և կոլեկտիվ համձայնագրի կողմեր: Գյուղատնտեսության
նախարարության կողմից իրականացվող ցանկացած ծրագիր ուղղակի կամ անուղղակի
նպաստում է և պետք է նպաստի ոլորտի աշխատողների սոցիալական իրավիճակի
բարելավմանը: Ուստի Արգրարինի միությունը, հիմնվելով նախորդ տարիների
համագործակցության դրական փորձի վրա, ինչպես նաև համարելով գրեթե անհնարին
գրաղվել ոլորտի աշխատողների աշխատանքային և դրանցից բխող սոցիալ – տնտեսական
շահերի ներկայացմամբ, պաշտպանությամբ առանց գործընկերության և հասարակական
խորհրդում ընդգրկված լինելու, նպատակահարմար ենք գտնում և հետաքրքրված ենք
ընդգրկվելու ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարին կից հասարակական խորհրդի կազմում:

ՃՇ ներկայացուցի խորհրդի կազմում ընդգրկված լինելը խորհրդի որոշումների
կայացմանը անմիջական մասնակցությունը լրացուցիչ ընդլայնում է արհմիության
հնարավորությունները իր գործունեությունը ավելի արդյունավետ իրականացնելու համար,
և ոլորտի աշխատողների խնդիրները լսելի դարձնելու գործում:

ՃՇ նախագահ՝ Հասմիկ Զհանգիրյան

ՀՀ ԳՆ Վերջին երեք տարիների կատարած աշխատանքների հակիրճ վերլուծություն

Հայաստանի Հանրապետության գյուղատնտեսության ոլորտն ավանդաբար հանդիսացել է երկրի տնտեսության առաջատար ճյուղերից մեկը: Վերջին տարիներին ոլորտում իրականացվող տնտեսական բարեփոխումների արդյունավետության բարձրացման, շուկայական տնտեսության իրավահարաբերությունների արմատավորման, տնտեսվարողների համար բարենպաստ տնտեսական միջավայրի ձևավորման, սոցիալական գործընկերության ամրապնդման ուղղությամբ տարվող աշխատանքները շատ արդյունավետ են և ծառայում են իրենց նպատակին:

ՀՀ ԳՆ-ի կողմից վերջին տարիներին հետևողականորեն իրականացվող՝

- Ազրոպարենային համակարգի գործունեության բարելավման,
- Գյուղական աղքատության հաղթահարման,
- Սանհիտարական և բուսասանիտարական միջոցառումներ
- Սսննդամքերի անվտանգության, անասնաբուժության, բույսերի կարանտինի և պաշտպանության,
- Գյուղական տարածաշրջաններում գործարարության խթանումը, բնակչության կենսամակարդակի բարելավմանն ուղղված միջոցառումներ
- Ազրարային հատվածի միջազգային տնտեսական ներգրավումը և այլ ծրագրեր, նպաստում են ոլորտի աշխատողների սոցիալ տնտեսական իրավիճակի բարելավմանը, արտազարդի կանխարգելմանը, իրազեկվածության բարձրացմանը:

Դրական ենք զնահատում կոռոպերացիաների ստեղծման ուղղությամբ տարվող հետևողական աշխատանքները, որը օգնում է փոքր գյուղացիական տնտեսություններում առկա բազմաթիվ խնդիրների կողեկտիվ գործողությունների միջոցով հաղթահարմանը, ինչպես նաև ոլորտում ձկուն վարկային համակարգի կիրառումը՝ գյուղատնտեսական վարկերի սուբսիդավորումը:

Որպես արհմիություն կարևորում ենք ոլորտում դեռևս առկա հետևյալ խնդիրների լուծումը՝

1. Աշխատողներին (ինքնազբաղվածներին) օրենքով կարգավիճակ տալու ուղղությամբ աշխատանքներ, ինչը կնպաստի կենսաթոշակային և այլ սոցիալական երաշխիքների ապահովմանը:
2. Ապահովագրական համակարգի ներդրում:
3. Աշխատանքի անվտանգության և հիգիենայի ապահովում, համապատասխան ԱՄԿ կոնվենցիաների և ներքին օրենքների ընդունման, իրազեկման և պաշտպանության մեխանիզմների կիրառմամբ:

Ճշգրիտ համապահ՝

Հ. Տիգրանյան

Հասմիկ Զհանգիրյան

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է

Հայաստանի Հանրապետության
ազրուարդյունաբերական համակարգի
աշխատողների արհեստակցական
կազմակերպությունների ճյուղային
հանրապետական միության 3-րդ
համաժողովի 2012թ. Մարտի 24-ի
որոշմամբ

Միության նախագահ
Հ. Տիգրանյան Հասմիկ Զհանգիրյան

ԳՐԱՆՑՎԱԾ Է

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ՊԵՏԱԿԱՆ
ՈԵԳԻՍՏԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ
«01» 10. 2002թ.

գրանցման թիվ 211.150.01268
վկայական 03Ա056351
հարկ վճարողի հաշվառման համարը՝
02564755

21.11.2007թ. գրանցված կանոնադրության
թիվ ՀՀ-2 փոփոխությունը գրանցված է
իրավաբանական անձանց պետական
ոեգիստրի կենտրոնական մարմնի կողմից

«21» 12 2012թ.
Պետական ոեգիստրի դեկանը՝
Ա. ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության ազրուարդյունաբերական
համակարգի աշխատողների արհեստակցական
կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության
(Նոր խմբագրություն)

ԳԼՈՒԽ 1
ԸՆԴԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

- 1.1 Հայաստանի Հանրապետության ազգուարդյունաբերական համակարգի աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միությունը (այսուհետև՝ ճյուղային հանրապետական միություն կամ ՃՀՄ), իրավաբանական անձանց միություն է, որը միավորում է արտարդարությունաբերական ճյուղի գյուղատնտեսության և հարակից ոլորտների արտադրական և հասարակական սպասարկման կազմակերպությունների, քաղաքապետարանների, գյուղապետարանների, գյուղացիական տնտեսությունների և կամ միությունների արհմիութենական աշխատանքների համակարգման հանրապետական օրենսդիր և գործադիր մարմինների կամ իր անդամների սոցիալ-տնտեսական շահերի և իրավունքների ներկայացումն ու պաշտպանության համար:
- 1.2 Ճյուղային հանրապետական միությունն անկախ է պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմիններից, քաղաքական, հասարակական և այլ կազմակերպություններից և իր գործունեությունն իրականացնում է ՀՀ Սահմանադրության, ՀՀ օրենսդրության, ‘Արհեստակցական միությունների մասին’ ՀՀ օրենքի և սույն կանոնադրության պահանջներին համապատասխան:
- 1.3 Ճյուղային հանրապետական միության գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վ. Սարգսյան 26/3, 6-րդ հարկ, 602, 603 սենյակ, հեռախոս՝ 52-04-00, 52-04-01:
- 1.4 Ճյուղային հանրապետական միության լրիվ անվանումն է՝ Հայաստանի Հանրապետության ազգուարդյունաբերական համակարգի աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միություն:
- 1.5 Ճյուղային հանրապետական միությունն ինքնուրույն է որոշում իր նպատակները, գործունեության ձևը և մեթոդները, կառուցվածքը, հրավիրում է համաժողովներ և ղեկավար մարմինների նիստեր:
- 1.6 Ճյուղային հանրապետական միությունը կարող է անդամակցել արհեստակցական կազմակերպությունների, հանրապետական և միջազգային արհմիութենական կազմակերպությունների, և համագործակցել դրանց հետ պայմանագրային հիմունքներով:
- 1.7 Ճյուղային հանրապետական միությունը հանդիսանում է իրավաբանական անձ և իր գործունեությունը իրականացնում է ընտրովի մարմինների միջոցով, ունի իր հաշվարկային հաշիվը բանկերում (այդ թվում նաև արտարժութային), կնիք և դրոշմակնիք:
- 1.8 Ճյուղային հանրապետական միությունը կարող է ունենալ դրոշ, պատվոգրեր և հուշանշաններ:
- 1.9 Ճյուղային հանրապետական միությունը իր գործունեությունը իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության ամբողջ տարածքում:

ԳԼՈՒԽ 2.
ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

2.1 Ճյուղային Հանրապետական միությունը.

- Միավորում, համակարգում է անդամ կազմակերպությունների գործունեությունը նրանցում ընդգրկված աշխատողների սոցիալ-տնտեսական շահերի և իրավունքների պաշտպանության ուղղությամբ,
- Կարող է կնքել պայմանագրեր գյուղատնտեսության նախարարության հետ, գործատուների, գործատուների միությունների հետ,
- Կազմակերպում է անդամ կազմակերպությունների և գործատուների միջև կոլեկտիվ պայմանագրերի և համաձայնագրերի կնքումը և վերահսկում դրանցով ստանձնած պարտավորությունների կատարումը,
- Կարող է ՀՀ պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններին ներկայացնել առաջարկություններ ագրոարդյունաբերական ոլորտում ընդգրկվածաշխատավորների շահերի և իրավունքներին առնչվող նորմատիվ ակտերի ընդունման և նրանցում փոփոխությունների ու լրացումների վերաբերյալ,
- Կարող է մասնակցել կոլեկտիվ և անհատական աշխատանքային վեճերի լուծմանը, իր անդամներին տրամադրել անվճար իրավաբանական խորհրդատվություն, իսկ անհրաժեշտության դեպքում՝ նաև նրանց շահերի իրավական պաշտպանություն,
- Կարող է ստեղծել և կազմակերպել տեսչական խմբեր, և այլ կազմավորումներ՝ աշխատանքային օրենսդրության և աշխատանքային իրավունքի նորմեր պարունակող այլ նորմատիվ իրավական ակտերի կատարման ոչ պետական վերահսկողություն իրականացնելու նպատակով,
- Իրականացնում է տեղեկատվական գործունեություն՝ օգտվելով նաև զանգվածային լրատվական միջոցները իր խնդիրների, նպատակների իրագործման և բացատրման համար,
- Իր անդամներին տալիս է տեղեկատվություն գործող օրենսդրության փոփոխությունների և դրանց հնարավոր հետևանքների մասին,
- Կանոնադրական նպատակների և խնդիրների իրագործման համար կարող է ստեղծել տարբեր ֆոնդեր և իրականացնել ՀՀ օրենսդրությանը չհակասող այլ գործունեություն,
- Իր անդամների օրինական իրավունքները և շահերը պաշտպանելու նպատակով կարող է օգտագործել ցանկացած ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված ձևեր և միջոցներ, իսկ անհրաժեշտության դեպքում կազմակերպել և իրականացնել կոլեկտիվ գործողություններ,
- Նպատակառուղում է իր միջոցները անդամ կազմակերպությունների անդամների առողջարանային բուժման, հանգստի, մշակութային, մարզական և այլ միջոցառումների կազմակերպմամբ,
- Կազմակերպում է մեթոդական և գործնական օգնություն արհմիութենական ակտիվի ուսուցման և վերապատրաստման համար:

ԳԼՈՒԽ 3

ՃՅՈՒՂԱՅԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՐԻԹՅԱՆ ԵՎ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒ-ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԱՅԻՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

3.1 Ճյուղային Հանրապետական միությունը կառուցում, կազմակերպում է իր կառուցվածքը և հարաբերությունները իր կազմում ընդգրկված անդամների հետ ժողովրդավարական սկզբունքների հիման վրա, մասնավորապես՝

- Ճյուղային հանրապետական միությանը կամավոր անդամակցելու, բոլոր անդամների հավասարության և անդամակցությունից ազատ դուրս գալու,
- Սույն կանոնադրության շրջանակներում՝ անդամների ինքնուրույնության, ճյուղային հանրապետական միության նպատակների և խնդիրների իրականացմանն ուղղված գործունեության միակարծիքության և միասնության,
- Ճյուղային հանրապետական միության մարմինների ընտրությունը ներքեցից վարե, ընտրովի մարմինների՝ իր անդամներին հաշվետու լինելու,
- Ճյուղային հանրապետական միության գործունեության հրապարակայնության,
- Բազմակարծության, բանավեճերի ազատությանը խնդիրների քննարկմանն որոշումների ընդունումից հետո գործողությունների միասնության,
- Վերադասի կայացրած որոշումների պարտադիր և անվերապահ կատարման հիման վրա:

ԳԼՈՒԽ 4

ՃՅՈՒՂԱՅԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԱՆԴԱՄՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԱՆԴԱՄ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

4.1 Ճյուղային հանրապետական միությանը անդամակցելը կամավոր է, անդամ կարող է լինել ազրոարդյունաբերական ճյուղի արտադրական և զյուղատնտեսության սպասարկող կազմակերպությունների և հարակից ոլորտների յուրաքանչյուր արհեստակցական կազմակերպություն /միություն/, որն ընդունում է սույն Կանոնադրությունը և նրա պահանջներին համապատասխան իրականացնում է իր գործունեությունը:

4.2 Ճյուղային Հանրապետական միությանը անդամակցելու և նրանից դուրս գալու համար հիմք է հանդիսանում արհեստակցական կազմակերպության /միության/ համապատասխան դիմումը, որի կապակցությամբ որոշում է ընդունվում նախագահության կողմից 5-օրյա ժամկետում:

4.3 Ճյուղային հանրապետական միության անդամ կազմակերպությունը /միությունը/ իրավունք ունի՝

- Պատվիրակել իր ներկայացուցիչներին հանրապետական խորհրդի նախագահության և վերատուգիշի հանձնաժողովի կազմերում,
- Ներկայանել առաջարկություններ հանրապետական խորհրդի և նախագահության քննարկմանը,
- Մասնակցել ճյուղային հանրապետական միության գործունեության ծրագրերին,

- Ճյուղային հանրապետական միությունից ստանալ անվճար իրավաբանական խորհրդատվություն,
- Ստանալ տեղեկատվություն ճյուղային հանրապետական միության, դեկավար մարմինների աշխատանքների մասին:

4.4 Ճյուղային Հանրապետական միության անդամ կազմակերպությունը պարտավոր է՝

- Իրականացնել իր գործունեությունը սույն կանոնադրության պահանջներին և ճյուղային հանրապետական միության դեկավար մարմինների որոշումներին համապատասխան,
- Նպաստել սույն կանոնադրությամբ հաստատված նպատակների և խնդիրների իրականացմանը, ճյուղային հանրապետական միության հեղինակության բարձրացմանը,
- Սահմանված ժամկետում ճյուղային հանրապետական միությանը մուծել մուտքավճար՝ 100 ՀՀ դրամ և անդամավճար մուտքագրված անդամավճարների՝ իր դեկավար մարմնի կողմից հաստատված տոկոսադրույքով, ՃՀՄ-ի հետ կնքված զրագոր համաձայնագրի հիման վրա, սակայն ոչ պակաս երեսուն տոկոսի չափով, եթե այլ բան սահմանված չէ համաձայնագրով:
- ✓ • Ճյուղային հանրապետական միությանը ներկայացնել ֆինանսատնտեսական հաշվետվություն դեկավար մարմնի կողմից սահմանված կարգով:

4.5 Սույն կանոնադրության պահանջները խախտելու, այդ թվում՝ անդամավճարները չմուծելու դեպքում ճյուղային հանրապետական միության անդամ կազմակերպությունը /միությունը/ եռամսյա ժամկետում կարող է հեռացվել ճյուղային հանրապետական միության կազմից:

ԳԼՈՒԽ 5

ՃՅՈՒՂԱՅԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՂԵԿԱՎԱՐ ԵՎ ՎԵՐԱՀԱՅՐԱՎՈՂՈՒԹՅԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ

5.1 Ճյուղային հանրապետական միության բարձրագույն մարմինը համաժողովն է, որը իրավիրվում է իինգ տարին մեկ անգամ հանրապետական խորհրդի կողմից, համարվում է իրավագոր անդամ կազմակերպությունների կեսից ավելի պատվիրակների ընդհանուր թվի երկու երրորդի մասնակցության դեպքում:

5.2 Համաժողովը

- Հաստատում է ճյուղային հանրապետական միության կանոնադրությունը, նրանում կատարված փոփոխությունները, կառուցվածքը, իինգ տարի ժամկետով ընտրում է հանրապետական խորհուրդ, նախագահություն, նախագահ, փոխնախագահ, վերստուգիչ հանձնաժողով իսկ սույն կանոնադրությամբ նախատեսված դեպքերում ազատում է նախագահին իր պաշտոնից,
- Լուս է հանրապետական խորհրդի և վերստուգիչ հանձնաժողովի հաշվետվությունները հաշվետու ժամանակաշրջանում կատարած աշխատանքի մասին,
- Սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով որոշում է ընդունում ճյուղային հանրապետական միության վերակազմակերպման և լուծարման մասին,

- Ճյուղային հանրապետական միության նախագայիի հետ կնքում է աշխատանքային պայմանագիր: Աշխատանքային պայմանագիրը վավերացնում է համաժողովի կողմից լիազորված անդամը:

5.3 Հանրապետական խորհրդի, նախագահության և վերստուգիչ հանձնաժողովի կազմերումշեն կարող լինել գործատուները և զիսավոր հաշվապահները::

5.4 Ճյուղային հանրապետական միության հանրապետական խորհուրդը

- Հրավիրվում է ոչ ուշ, քան տարին մեկ անգամ,
- Հրավիրվում է ճյուղային հանրապետական միության համաժողով՝ այդ մասին անցկացումից մեկ ամիս առաջ հայտնելով ներկայացուցչական նորման, օրակարգը և ժամկետը,
- Ստուգում է նոր անդամ կազմակերպությունների կանոնադրությունները, դրանց համապատասխանությունը ճյուղային հանրապետական միության Կանոնադրությանը,
- Սույն Կանոնադրության հիման վրա հաստատում է վերստուգիչ հանձնաժողովի կանոնակարգը,
- Ընտրում է մանդատային հանձնաժողով, հաստատում է ճյուղային հանրապետական միության բյուջե, լսում է վերստուգիչ հանձնաժողովի հաղորդումները, իր իրավասությունների շրջանակներում ընդունում է որոշումներ ճյուղային հանրապետական միության նախագահության գործունեության հետ կապված այլ հարցերով:

5.5 Ճյուղային հանրապետական միության նախագահությունը.

- Կարող է հրավիրել արտահերթ համաժողովի նիստ՝ բացառիկ այն դեպքերում, եթե հայտնի են նախագահին անվստահություն հայտնելու փաստեր:
- Հրավիրվում է ոչ պակաս քան մեկ տարին չորս անգամ,
- Ղեկավարում է ճյուղային հանրապետական միության գործունեությունը հանրապետական խորհրդի նիստերի միջև ընկած ժամանակահատվածում,
- Կազմակերպում է ճյուղային հանրապետական միության որոշումների կատարումը, համակարգում է անդամ կազմակերպությունների /միությունների/ աշխատանքը,
- Անդամ կամակերպություններին /միություններին/, նախագահության անդամներին տալիս է լիազորություններ պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններում ճյուղային հանրապետական միության շահերը ներկայացնելու կապակցությամբ,
- Որոշում է ընտոնում՝ արհեստակցական կազմակերպություններում, հանրապետական և միջազգային արհմիութենական կազմակերպություններում պատվիրակներ ուղարկելու կապակցությամբ,
- Որոշում է ընդունում ճյուղային հանրապետական միության առանձին ստորաբաժանումներ, հիմնարկներ և տնտեսական ընկերություններ ստեղծելու, նրանց կանոնադրությունները հաստատելու, վերակազմակերպելու և լուծարելու մասին,
- Մշակում և ճյուղային հանրապետական խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում ճյուղային հանրապետական միության բյուջեն,
- Անհրաժեշտության դեպքում, ճյուղային հանրապետական միության նախագահի առաջարկությամբ՝ որոշում է ընդունում ճյուղային հանրապետական միության փոխնախագահ ընտրելու մասին,

- Հաստատում է նախազահի կողմից ներկայացված պայմանագրերի ձևերը և տեքստերը,
- Որոշում է ընդունում գույքի օգտագործման պայմանագրեր կնքելու մասին,
- Հաստատում է աշխատակազմի կառուցվածքը, աշխատակարգը, հաստիքացուցակը և աշխատավարձի չափը,
- Իրականացնում է ճյուղային հանրապետական միության համաժողովի և հանրապետական խորհրդի կողմից տրված լիազորությունները,
- Որոշում է ընդունում ճյուղային հանրապետական միության գույքի ձեռքբերման, օտարման և դուրս գրման վերաբերյալ:

5.6 Նախազահության նիստն իրավասու է նրա անդամների կեսից ավելիի մասնակցության դեպքում և որոշումները ընդունվում են ձայների պարզ մեծամասնությամբ:

5.7 Նախազահին անվստահություն հայտնելու մասին համաժողովի արտահերթ նիստի օրակարգում, նախազահությունը ներկայացնում է ապացույցներ առ այն, որ՝

1. Նախազահը կատարել է այնպիսի գործողություններ, որոնք ուղղակի կոպիտ ձևով խախտել են ՀՀ օրենսդրությունը
2. Կատարել է այնպիսի գործողություններ, որոնք բացահայտ, ուղղակի չեն բխել ՃԸ շահերից:

Միայն վերը նշված 2 պայմանը համաժողովին հիմք է քվորումը ապահովող ձայների 2/3-ի կողմ քվեարկությամբ նախազահին ազատելու իր պաշտոնից:

5.8 Ճյուղային հանրապետական միության նախազահը

- Նախազահում է հանրապետական խորհրդի և նախահագության նիստերը, ապահովում է դրանց պարբերականությունը,
- Առանց լիազորագրի՝ ճյուղային հանրապետական միության անունից հանդես է գալիս պետական, տեղական ինքնակառավայրման, դատական մարմիններում տարբեր կազմակերպություններում կամ տալիս է լիազորագիր դրանոցը հանդես գալու համար,
- Իրագործում է համաժողովի, հանրապետական խորհրդի և նախազահության որոշումները,
- Կարող է ազատվել իր պաշտոնից համաժողովի որոշմամբ իրեն անվստահություն հայտնելու դեպքում և սեփական դիմումի հիման վրա, այն նախազահություն ներկայացնելով, անկախ դիմումի պատճառներից:
- Նախազահության հաստատմանն է ներկայացնում կնքվող պայմանագրերի տեքստերի օրիկնակելի ձևերը,
- Զնավորում և դեկավարում է նախազահության աշխատակազմը, կնքում աշխատանքային պայմանագրեր,
- Տալիս է հրամաններ և հրահանգներ,
- Նախազահության աշխատակազմի աշխատանքների արդյունավետ կազմակերպման նպատակով որոշում է ընդունում գրասենյակային կամ այլ գույք ձեռք բերելու կապակցությամբ,
- Նախազահության թույլտվությամբ կնքում է գույքի օգտագործման պայմանագրեր,
- Բացում է վարկային հաշիվներ և հանդիսանում դրանց կարգադրիչը,

- Ի պաշտոնե հանդիսանում է համաժողովի պատվիրակ, հանրապետական խորհրդի և նախագահության անդամ:

5.9 Ճյուղային Հանրապետական Միության Փոխնախագահը ընտրվում է համաժողովի կողմից 5 տարի ժամկետով՝

- Վերահսկում է նախագահի կողմից տրված կարգադրությունները:
- Նախապատրաստում է նախագահության և խորհրդի նիստերը:
- Ի պաշտոնե ենթակա է նախագահին, հանդիսանում է համաժողովի պատվիրակ, հանրապետական խորհրդի և նախագահության անդամ:
- Նախագահի ժամանակավոր բացակայության ժամանակ՝ իրականացվում է նախագահի կարգադրությամբ սահմանված պարտականությունները:
- Նախագահի պաշտոնից հեռանալու կամ հեռացվելու դեպքում փոխարինում է նրան կանոնադրությամբ ՃՀ նախագահին տրված լիազորությունների ծավալով, մինչև սույն կանոնադրության 4.1 կետով նախատեսված հերթական համաժողովի նիստը:

5.10 Մանդատային հանձնաժողովը

- Հանդիսանում է ընտրվում մարմին և ընտրվում է հանրապետական խորհրդի նիստում, իր գործունեությունը իրականացնելիս ղեկավարվում է ճյուղային հանրապետական միության Կանոնադրությամբ,
- Իր կազմից ընտրում է Մանդատային հանձնաժողովի նախագահ և նախագահ տեղակալ,
- Ստուգում է հանձնաժողովին մասնակցող պատվիրակների, ճյուղային հանրապետական միության ընտրումի մարմինների լիազորությունները, և տալիս է համապատասխան առաջարկություններ,
- Կարող է իրականացնել անդամ կազմակերպությունների /միությունների/ հիմնադիր փաստաթղթերի ստուգումներ և համապատասխան առաջարկություններ անել դրանց փոփոխությունների վերաբերյալ: Քննարկում է ճյուղային հանրապետական միության տարածքային սկզբնական կազմակերպությունների առաջարկությունները ճյուղային հանրապետական միության ընտրումի մարմինների կազմում ընդգրկված ներկայացուցիչներին կետկանչի վերաբերյալ և այն մտցնում է քննարկման հանրապետական խորհուրդ:

5.11 Մանդատային հանձնաժողովի նիստերը իրավիրվում են անհրաժեշտությունից ենելով և իրավասու են, եթե նրանց աշխատանքներում մասնակցում են հանձնաժողովի անդամների կեսից ավելի և որոշումները ընդունվում են ձայնների պարզ մեծամասնությամբ:

5.12 Ճյուղային հանրապետական միության վերատուգիչ հանձնաժողովը

- Վերահսկում է ճյուղային հանրապետական միության, անդամ կազմակերպությունների /միությունների/ ֆինանսատնտեսական գործունեությունը, բյուջեների վերաբերյալ, համաժողովի և հանրապետական խորհրդի որոշումների կատարումը, անդամավճարների հաշվարկումը և մուտքագրումը, ճյուղային հանրապետական միության ֆինանսական միջոցների և գույքի օգտագործումը:
- Հաշվետու է համաժողովին, վերատուգման արդյունքների մասին պարբերաբար տեղեկություններ է ներկայացնում հանրապետական խորհրդին և նախագահությանը:

- 5.13 Ճյուղային հանրապետական միության վերստուգիչ հանձնաժողովը իր անդամներից ընտրում է հանձնաժողովի նախագահ:
- 5.14 Ճյուղային հանրապետական միության վերստուգիչ հանձնաժողովի անդամները չեն կարող հանդիսանալ հանրապետական խորհրդի և նախագահության անդամները:

ԳԼՈՒԽ 6

ՃՅՈՒՂԱՅԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԳՈՒՅՔԸ ԵՎ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

- 6.1 Ճյուղային հանրապետական միությունը օգտագործում, տիրապետում և տնօրինում է իրեն սեփականության իրավունքով պատկանող գույքը, այդ թվում՝ դրամական միջոցները, որոնք անհրաժեշտ են Կանոնադրական նպատակների և խնդիրների իրականացման համար, տիրապետում և օգտագործում է իրեն օգտագործման իրավունքով հանձնված գույք:
- 6.2 Ճյուղային հանրապետական միությունը որպես սեփականություն կարող է ունենալ օրենսդրությամբ չարգելված ցանկացած գույք:
- 6.3 Ճյուղային հանրապետական միության դրամականա միջոցները գոյանում են անդամ կազմակերպությունների մուծումներից, գործառուների, իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց կամավոր ներդրումներից, նվիրատվություններից և օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներից:
- 6.4 Ճյուղային հանրապետական միության գույքը օգտագործվում է հանրապետական միության դեկավար մարմինների որոշմամբ՝ միայն սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով՝ ճյուղային հանրապետական միության խնդիրների և նպատակների իրագործման համար:

Գլուխ 7

ՃՅՈՒՂՅԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ ԵՎ ԼՈՒԾԱՐՈՒՄԸ

- 7.1 Ճյուղային հանրապետական միության վերակազմակերպումը (միաձուլումը, միացումը, բաժանումը, առանձնացումը) և լուծարումը իրականացվում է համաժողովի մասնակիցների 2/3 որոշմամբ օրենքով սահմանված կարգով:
- 7.2 Ճյուղային հանրապետական միության լուծարման դեպքում համաժողովը ընտրում է լուծարային հանձնաժողով, որը սահմանում է լուծարման և պարտատերերի պահանջների բավարարման ժամկետը և կարգը:
- 7.3 Պարտատերերի պահանջների բավարարումից հետո մնացած գույքի և միջոցների՝ սույն Կանոնադրության նպատակներին համապատասխան օգտագործման անհնարինության դեպքում, դրանք փոխանցվում են պետական բյուջե:

Կազմված է 24.03.2012թ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՊԵՏԱԿԱՆ ԱԵԳԻՄԾՐ

ՎԿԱՅԱԿԱՆ

ԻՐԱՎԱԿԱՆՆԵՐ ԱՆՁՐ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՎԱՐ